

Μέτρα Δημοσιονομικής Πολιτικής (1994-1997)

16/12/1997

(Έχουν μπει σε πλαίσιο οι σημαντικότεροι νόμοι, ενώ οι κυριότερες ρυθμίσεις σημειώνονται με βέλος.)

1994-5

1. Ν.2414/1994

- ⇒ Καθιέρωση του αντικειμενικού συστήματος φορολογίας για πρώτη φορά για τα εισοδήματα του 1994.
- ⇒ Στη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων (ειδικά για ΑΕ οι μετοχές των οποίων είναι μη ονομαστικές και μη εισηγμένες στο ΧΑΑ) ο φορολογικός συντελεστής αυξήθηκε από 35% σε 40%.
- ⇒ Επιβλήθηκε η ονομαστικοποίηση των μετοχών των ΑΕ που δραστηριοποιούνται στο χώρο της υγείας, της παιδείας και όσων μέρος των κεφαλαίων τους (>60%) είναι επενδεδυμένο σε αστικά ακίνητα.
- ⇒ Με τον ίδιο νόμο από 11.5.1994 επιβλήθηκε η φορολόγηση με 15% των αποδόσεων των γeros και των μερισμάτων των αμοιβαίων κεφαλαίων για τα μη υπαγόμενα σε φορολόγηση εισοδήματά τους.
- Προστέθηκε ένα ακόμη φορολογικό κλιμάκιο.
- Αυξήθηκε ο ανώτατος συντελεστής φορολογίας φυσικών προσώπων από 40% σε 45%.
- Επεκτάθηκε η υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης σε όλους τους φορολογούμενους ηλικίας άνω των 25 ετών.
- Καθιερώθηκε εκ νέου η έκπτωση μέρους των οικογενειακών δαπανών με βάση αποδείξεις.
- Προβλέπονται αυστηρές κυρώσεις ως προς την έμμεση φορολογία.

2. Ν. 2187/1994 "Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με τη σύναψη και διαχείριση δανείων του Ελληνικού Δημοσίου από το εσωτερικό και το εξωτερικό και άλλες διατάξεις".

- Το Δημόσιο δανείζεται απευθείας και για ίδιο λογαριασμό από το εξωτερικό.
- Ρυθμίστηκε η μείωση του ΕΦΚ αυτοκινήτων (εκκρεμούσε από Σεπτέμβριο 1993) & για να αντισταθμιστεί η απώλεια εσόδων αυξήθηκαν σημαντικά τα τέλη ταξινόμησης αυτοκινήτων.
- Μειώθηκε ο ΕΦΤΕ από 8% σε 4% & αυξήθηκε το αναλογικό στοιχείο του καπνού κατά 0.5%.
- Αυξήθηκαν κατά 15% έως 30% τα τεκμήρια διαβίωσης της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων.
- Ρυθμίστηκε το θέμα της μειωμένης φορολόγησης του πετρελαίου θέρμανσης.
- Μειώθηκε η προείσπραξη του ΦΠΑ από 25% σε 15%.

3. Ν.2198/1994

- Ρυθμίστηκε η έκδοση άυλων τίτλων του Δημοσίου και η λογιστική παρακολούθησή τους από την ΤτΕ.
- Εξουσιοδοτήθηκε ο ΥΠΟΙΚ να καθορίσει τους όρους εκκαθάρισης όλων των φορολογικών υποθέσεων.
- Ρυθμίστηκε το θέμα της είσπραξης των βεβαιωμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο.

4. Ν. 2275/1994

- Ρυθμίστηκαν χρέη του Δημοσίου προς την ΤτΕ ύψους 3 τρις δρχ.

1995-6

Υπήρξε έτος διοικητικών ρυθμίσεων και υλοποίησης μέτρων που είχαν νομοθετηθεί τα προηγούμενα έτη και κυρίως το 1994 με κύριο στόχο τον περιορισμό της φοροδιαφυγής και την αύξηση των φορολογικών εσόδων. Δηλαδή

- Ελήφθησαν διοικητικά και οργανωτικά μέτρα για την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών (ΥΠΟΙΚ).
- Εγιναν προσπάθειες για τη μηχανοργάνωση των υπηρεσιών του ΥΠΟΙΚ με στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας τους και την εντατικοποίηση των φορολογικών ελέγχων.
- Αυξήθηκαν ορισμένοι φορολογικοί συντελεστές.

Συγκεκριμένα :

1. Ν.2343/1995 “Αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις”.

⇒ Δημιουργείται το ΣΔΟΕ.

- Ιδρύεται Σχολή Επιμόρφωσης Υπαλλήλων ΥΠΟΙΚ.
- Ρυθμίζεται η περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων φορολογίας κεφαλαίου, ακίνητης περιουσίας και αυτόματου υπερτιμήματος.

2. Ν.2303/1995 “Πληρωμή αποδοχών δημοσίων υπαλλήλων μέσω τραπεζικού συστήματος και άλλες διατάξεις”.

- Ρυθμίζονται διοικητικά θέματα σχετικά με τις αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων.
- Προβλέπεται εκσυγχρονισμός του συστήματος πληρωμής των αποδοχών τους.

3. Ν.2322/1995 “Παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για τη χορήγηση δανείων και πιστώσεων και άλλες διατάξεις”.

- Μεταβάλλεται ο τρόπος παροχής εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου.

4. Ν.2362/1995 Δημόσιο λογιστικό, έλεγχος των δαπανών του κράτους και άλλες διατάξεις”.

- Εισάγεται νέος Κώδικας Δημόσιου Λογιστικού με τον οποίο καταργείται, μεταξύ άλλων, η παράταση του οικονομικού έτους στο επόμενο ημερολογιακό έτος.
- Ορίζεται ότι ο έλεγχος των κρατικών δαπανών θα γίνεται από το ΓΛΚ.
- Ο έλεγχος επεκτείνεται και στις δαπάνες των δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων και στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Ισχυροποιείται ο προληπτικός έλεγχος.
- Καθιερώνεται η κατάρτιση ετήσιας έκθεσης από το ΓΛΚ επί του αποτελέσματος του ελέγχου των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού.
- Ρυθμίζεται νομοθετικά το θέμα της κατάπτωσης των εγγυήσεων σε βάρος του Δημοσίου.
- Ορίζεται ότι εφεξής θα τηρούνται ειδικά βιβλία παρακολούθησης των παρεχομένων από το Δημόσιο εγγυήσεων, όπου θα παρακολουθούνται όλα τα στοιχεία που αφορούν την πορεία αυτών των εγγυήσεων.
- Αυξήθηκαν τα τέλη κυκλοφορίας.

5. Ν.2366/1995 “Ρύθμιση θεμάτων οργανισμών και υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις”.

- Από τη χρήση του 1994 το Δημόσιο δικαιούται μέρος 50% από τα ετήσια καθαρά κέρδη του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου.
- Αυξήσεις αντικειμενικών αξιών.

6. Ν. 2388/1996 “Ρυθμίσεις θεμάτων εθνικών κληροδοτημάτων δημοσίων και ανταλλαξίμων κτημάτων και άλλες διατάξεις”.

- Αναπροσαρμόζονται από 1.1.96 οι συντελεστές των ΕΦΚ για τα πετρελαιοειδή, το οινόπνευμα και τη μύρα.

1996-7

α. Φορολογικές ρυθμίσεις και μέτρα περιορισμού των δημοσίων δαπανών

1. Ν.2459/1997 “Κατάργηση φορολογικών απαλλαγών και άλλες διατάξεις”.

Αποβλέπει στην περιστολή της φοροδιαφυγής, την αύξηση των εσόδων και την πιο δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών. Ειδικότερα :

⇒ Από 1.1.1997 καταργήθηκαν απαλλαγές για διάφορους επαγγελματίες (δημοσιογράφους, νομάρχες, δήμαρχους, κατώτερα πληρώματα εμπορικών πλοίων, σε επικίνδυνες εργασίες, βουλευτές, ιπτάμενο προσωπικό, ναυτικούς, αθλητές, κ.ά.).

⇒ Ορίζεται αύξηση του συντελεστή του φόρου εισοδήματος των κερδών των τραπεζών και των συνεταιριστικών τραπεζών από 35% σε 40% από 1.1.1996 & αυξάνεται από 50% σε 60% το ποσό

που βεβαιώνεται ως προκαταβολή φόρου εισοδήματος για τις τράπεζες, ημεδαπές ή αλλοδαπές, που λειτουργούν στην Ελλάδα.

⇒ Από 1.1.1997 φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή 7.5% οι τόκοι των τίτλων του Δημοσίου.

⇒ Φόρος στη μεγάλη ακίνητη περιουσία.

- Καταργήθηκε από 1.1.1996 το δικαίωμα μεταφοράς σε επόμενα έτη του υπολοίπου των δαπανών νοσοκομειακής και ιατρικής περίθαλψης. Παράλληλα αυτές εκπίπτονται εφόσον το οικογενειακό εισόδημα δεν ξεπερνάει τα 10 εκ. δρχ.
- Καταργήθηκε από 1.1.1996 η έκπτωση των δωρεών και χορηγιών σε κοινωφελή ιδρύματα, κλπ.
- Καταργήθηκε από 1.1.1996 η έκπτωση για τις αμοιβές για νομικές υπηρεσίες.
- Καταργήθηκε από 1.1.1996 η μείωση του φόρου για ασφάλιστρα ζωής δεν μπορεί να είναι ανώτερη από το 15% της δαπάνης για κάθε σύζυγο.
- Από 1.1.1996 καταργείται η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των αμιγώς δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων, εκτός εκείνων που έχουν ως αντικείμενο την ύδρευση, αποχέτευση και αποκομιδή απορριμμάτων.
- Στη φορολογία πλοίων αυξάνονται από 1.1.1997 οι συντελεστές φορολογίας των υπό ελληνική σημαία πλοίων δεύτερης κατηγορίας, ενώ καθιερώνεται φορολογία για τα μικρά πλοία ολικής χωρητικότητας μέχρι 20 κόρων.
- Από 18.2.1997 καταργείται η απαλλαγή από το φόρο κερδών από λαχεία του Δημοσίου.
- Από 18.2.1997 καταργείται η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης για την αγορά ακινήτου με κεφάλαια που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή.
- Από 18.2.1997 καταργείται η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης των συμβάσεων συνένωσης οικοπέδων με σκοπό την ανέγερση οικοδομής.
- Από 1.1.1997 καταργείται η απαλλαγή από το ΦΠΑ διαφόρων οργανισμών, ιδρυμάτων και σωματείων.
- Από 1.1.1997 καταργείται η απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων που ανήκουν σε δήμους, κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, κλπ.
- Από 1.1.1997 καταργούνται οι απαλλαγές ορισμένων δήμων, κοινοτήτων, φυσικών και νομικών προσώπων από τους ΕΦΚ και άλλες κατηγορίες φόρων και τελών.
- Επέκταση της επιβολής τελών κυκλοφορίας σε οχήματα μικρού κυβισμού.
- Αύξηση συντελεστή ΕΦΚ άνδρης αθλητικής αλκοόλης.
- Αυξάνονται τα επιδόματα πολυτέκνων.
- Κίνητρα για την ανάπτυξη νησιών του Αιγαίου. Για νησιά με λιγότερους από 3000 κατοίκους και για μια δεκαετία : τα καθαρά εισοδήματα έχουν μηδενικό συντελεστή μέχρι 3 εκ. δρχ., ο συντελεστής φορολογίας από 1.1.1996 των κερδών νομικών προσώπων, κοινοπραξιών, κλπ. μειώνεται κατά 40% για τα κέρδη, καταργείται ο ΕΦΤΕ, μειώνεται κατά 40% ο συντελεστής μεταβίβασης για αγορές ακινήτων (στα νησιά αυτά) από φυσικά πρόσωπα μόνιμους κατοίκους εκεί.

- Καταργείται η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων του ποσού των ασφαλιστρών που καταβάλλουν αυτές για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού τους ανέρχεται στο 5% επί των ετησίων ακαθάριστων αμοιβών του κάθε ασφαλισμένου και μέχρι το ποσό των 150 χιλ. Δρχ.
- Καταργείται η απαλλαγή των φόρων των καταθέσεων μεταξύ των τραπεζών, κλπ. (?)
- Για τα royalties που καταβάλλονται από εμπορικές επιχειρήσεις σε αλλοδαπές επιχειρήσεις, υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων στο κεντρικό κατάστημα στην αλλοδαπή, θυγατρικές εταιρίες που καταβάλλουν στις μητρικές εταιρίες στην αλλοδαπή, αναγνωρίζεται η έκπτωση μέχρι 4% επί των ακαθάριστων εσόδων των επιχειρήσεων που προκύπτουν από τη χρήση του συγκεκριμένου δικαιώματος και μέχρι 100 εκ.ετησίως.
- Επιβάλλεται περιορισμός στο 50% των δαπανών χωρίς δικαιολογητικά για τις αναφερόμενες στο νόμο επιχειρήσεις.
- Η αυτοτελής φορολόγηση με συντελεστή 20% που επιβάλλεται σήμερα στις προσωπικές εταιρίες και ΕΠΕ επί της υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων ή ολόκληρης της επιχείρησης, επεκτείνεται και επί της υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση μετοχών μη εισηγμένων στο ΧΑΑ.
- Επιβάλλεται παρακράτηση φόρου 20% επί των τόκων των δανείων μεταξύ τραπεζών.

2. Ν.2469/1997 “Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών”.

Αποβλέπει στη συγκράτηση των δημόσιων δαπανών. Δημιουργείται πλαίσιο εξορθολογισμού και εποπτείας των δημοσίων δαπανών :

- ⇒ Τριετή επιχειρησιακά σχέδια για φορείς που επιχορηγούνται με τουλάχιστον 100 εκ. δρχ.
  - ⇒ Συγκροτείται επιτροπή για την κατάργηση ή συγχώνευση φορέων και υπηρεσιών του Δημοσίου.
  - ⇒ Μία πρόσληψη για κάθε πέντε αποχωρήσεις.
  - ⇒ Καθιερώνεται ο περιορισμός και ουσιαστικός έλεγχος των νέων κρατικών δαπανών με την υποχρέωση να μην εισάγονται στη Βουλή νομοσχέδια, τροπολογίες και προτάσεις νόμων που προκαλούν δαπάνες ή μείωση εσόδων και υπερβαίνουν τις εγκρίσεις του προϋπολογισμού.
- Προβλέπεται από 1.1.1997 έως 31.12.1998 ο περιορισμός των αποδόσεων των εσόδων υπέρ τρίτων του κρατικού προϋπολογισμού στο 75% της ετήσιας απόδοσής τους.
  - Το Δημόσιο θα μπορεί να συμμετέχει και να ρυθμίζει τα χρέη των ΔΕΚΟ τα οποία προέρχονται από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων , με αντίστοιχες αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου των φορέων αυτών και με έκδοση ίσης αξίας ονομαστικών μετοχών.
  - Δίνεται η δυνατότητα στο ΥΠΟΙΚ (μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες για ΟΝΕ) να παρατείνει το οικονομικό έτος μέχρι ένα μήνα για την είσπραξη βεβαιωθέντων εσόδων και μέχρι δύο για την πληρωμή εξόδων.

3. Ν.2390/1996 “Μεταρρυθμίσεις στο αντικειμενικό σύστημα φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις”

- Ρυθμίζονται διάφορες ατέλειες που εμφανίστηκαν κατά την εφαρμογή των αντικειμενικών κριτηρίων των εμπορικών επιχειρήσεων, των ελευθεριών επαγγελματιών και του γεωργικού εισοδήματος.

4. Μέσω του Ν. 2399/1996

- Ανεστάλη από 18.4.1996 μέχρι 17.6.1996 η είσπραξη μέρους του ΕΦΚ στη βενζίνη. Παρατάθηκε μέχρι το τέλος του 1996 και καταργήθηκε από 1.3.1997.

5. Ν.2443/1996 “Τροποποίηση και συμπλήρωση του τελωνειακού κώδικα και άλλες διατάξεις”.

- Αυξήθηκαν τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων από 1.1.1997.

β. Ρυθμίσεις για την κοινωνική ασφάλιση και τις δημόσιες επιχειρήσεις.

1. Ν. 2458/1997 “Σύσταση Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών και άλλες διατάξεις”

2. Ν. 2414/1996 “Εκσυγχρονισμός των Δημοσίων επιχειρήσεων και Οργανισμών και άλλες διατάξεις”.

3. Με τον Ν.2469/1997

- Συνιστάται Κοινό Κεφάλαιο από τα διαθέσιμα, πλην της ταμειακής διαχείρισης, κεφάλαια των ασφαλιστικών φορέων, το οποίο διαχειρίζεται η ΤτΕ.